

ביום ו' 9 ביולי תמה ההפוגה ונתחדשו הקרבות בארץ, כל סאפזינו בשכונת הראשון פה היו נתונות לכך, שבהגיענו של הסוער הזה המקום יהיה די מבוזר לאפשר הגנה יעילה, עבדנו בלי חשבון שעות, 11 או 12 שעות ביום. אבל עד מהרה הורגש שמוצרת העבודה ירדה. אחרי כמה ימים הוכנסה הפסקת צהריים בת 2-1 1/2 שעות וזה עוד במדת פה מכל מקום. בסוף ההפוגה 11 עמדות היו מוכנות פחות או יותר, והגדר החיצונית עמדה ברובה. עמדו 3 צריפונים שמשו מחסנים, כמו כן הוקם צריף שמשם "מקלחת" (רחיצה בדליים כמובן) הבחורות התחילו בעבודת מחסן וכביסה. נרכש גם סנדר להובלה. בדרך כלל אפשר לציין שמצב העבודה היה מתוח מאד, האמונים הקשו לא מעט על מצב העבודה אבל הם היו כמובן נחוצים מאד.

אחרי תום ההפוגה נמנעו כל הבחורים ישנו בעמדות, שם שפרו 3 שעות כל לילה, שעות העבודה ביום הצטמצמו ל-5, בעיקר עסקנו עוד בגדר החיצונית ובשפור העמדות הקימות.

עם חרוש הקרבות, החלה התקפה חזקה על מספר הירדן, הקרבות היו קשים, ועד 14 ביולי עוד לא הביאו הרכה תוצאות של ממש. התרגלנו לקול ההפצצות, (שני הצדדים השתמשו באוירוניים), לרעם התותחים המרגמות ומכונות היריה.

אם בכלל אפשר לדבר על חיים חברתיים, אז אלה המחוללו בעקר בחויות משותפות, ולא בפעולות מתוכננות, שיחה קלה בערבית אחרי יום עבודה, נגינת אקורדיון, קצת שירה, כל זה שייך היה לאוירה. פה היו מעט אספות, בחרנו ועדה מרכזת. אין עוד ועדות אחרות, ועד שנספיק להקים מנגנון קבוצי הגיל יהיה מוטל על הועדה הזאת צב להחליט בכל השאלות הנוגעות פה, מדבן שסדר כזה זמני הוא.

כמה ימים אחרי כואנו למקום הזה הגיעה הנה משלחת של או"ם (עוד בימי ההפוגה, כמובן) והוציעה על תלונות הסורים על הפרת ההפוגה מצדנו בתפסנו את המקום הזה. המשלחת מותה עלינו תיכף להפסיק את כל העבודה במקום, הודענו להם שכל עוד שלא קבלנו הוראות חדשות מת"א העבודה תמשיך כאן.

יום ה' 15/7/48

הלילה עבר בשקט יחסי, עם פעולות-מה של מכונות יריה ותותחים. עבודת הביצורים המשיכה כרביל. הוחל גם עם הנחת היסוד לחדר אוכל ארעי (עדין אוכלים בחוץ).

16/7

הלילה שוב עבר בשקט יחסי, פרט לאש הסריה מצד המקלעים שלנו שנמשכה בהתסקות כמה שעות. בבקר הופתענו בהפתעה לא נעימה. התקרב אוירון סורי מכיוון סחנים וצלל לקראת המחנה, משום מה המקלעים לא פעלו, ורק אש רובים כוונה עליו. המסוס הפיל 4 פצצות, 3 מהם פגעו ע"י הסנקר כמה סטר מחוץ לגדר הסניפית. ברור שהסנקר הוצא משמוש לזמן ממושך. רוב החברים שלא היו בעמדות הספיקו להבקע לתעלות, וגם לאלה שישנו באחלים לא אירע כל רע, מהרהיטים שהגיעו זה עתה מצפת ושעוד עמדו בחוץ לא נשאר הרבה. פצצה רביעית אצ שלא התפוצצה נמצאה אחת"צ בתוך המחנה בין מחסן האוכל לאוהל של אריה. לו התפוצצה ... מכל מקום, היה לנו מזל.

אירוני האויב המשיכו כל הבקר בהסצות ובהפגזה של איזור מחנים - אילת השחר, כל פעם שהתקרב אלינו אירון קפצנו לתוך תעלות, עמדות או שדות סתם וירינו בהם. באותו היום הופלו 2 מטוסי אויב. יום זה היה לנו לקח. ראינו כמה מועילות תעלות המגן שלנו.

לקראת ערב נסענו 15 בחורים לראש פינה להתקלח. התקלחנו תחת ברז מים צייד הכביש למוטבה. נהנינו מאד מהמקלחת ומהרגשת הנקיון אחר כך, כשביל רוב הבהורים הייתה זאת הפעם הראשונה שיצאו מהמחנה במשך השבועים שישבנו בו. טוב היה לראות שוב קצת מהעולם בחוץ, כי קל במנסורה לרכז את כל המחשבות אך ורק על הנעשה אצלנו.

17/7

בלילה כוחות הצבא היו פעילים באזור משמר הירדן, בפעם הראשונה הסורים מסולנו ירו אלינו, איש לא נפגע.

יום שבת זה היה יום המנוחה הראשון מאז באנו הנה. איזה הרגשה יפה להיות חפשי יום שלם. היה לנו עוד תענוג אחר, כמה פעמים במשך היום ספו 3 מאירונים מעלינו להפציץ מטרות בסוריה, אלה לא היו מטוסים סתם. אלא מבצרים מעופפים.

18/7

גם היום מטוסינו המשיכו למלאכתם, הפעם הסורים ירו מתותחים אנטי-איריים, ב-7 בערב פכנסה ההפוגה החדשה לתקפה. מוכן שנמשיך בשפירה כרגיל.

בערב התקיימה ישיבה של הועדה המרכזת בה הוחלט להקים חדר אוכל ומטבח בקרבת סנק המים.

19/7

הלילה - ליל ההפוגה עבר בשקט. המשכנו בהכנה להקמת המטבח, הגיע אוטו עם מזרונים ושמיכות מבתי ערביים.

מצב המים עוד רציני. כעת מנסים לקבל סנק חדש.

20/7

בערב הגיע אוטו מסוג "פורד" בעל 3 טון, שעליו סנק מים. את האוטו הזה העמידו לרשותנו במקום הסנקר.

באספה כללית הוחלט להנהיג שעות עבודה נורמליות. כמו-כן נבחרו ועדות בסהון, וועדת הצעות.

21/7

יום סערה, עננים של אבק מעופפים בכל המחנה וחודרים לכל פתח. האוכל מתלכלך חיש מהר. כמה אוהלים נפלו. באקלים כזה יהיה קלתי אפשרי לגור באהלים בחורף.

בקרו אנשי המוסדות בקשר להנחת צנור מים אלינו.

22/7

שלום בורברלי, איש כטר בלום, שעזר לנו בשלושת השבועות הראשונים של

23/7

ב"חדר האוכל" אכלנו היום כמעט הראשונה, אם כי הוא עדין לא לגמרי גמור. הוא מורכב מסגרת ורצפת עץ, עם תקרה ושני קירות עשויות עץ ומחצלות.

26/7

בצהרי היום ניתן את אזעקה. החברים חשבו שזהו תמרון, אבל התברר שהסורים תפסו שטח הפקר נוסף, התקדמו כ-2 ק"מ לקראתנו והתחילו להתבצר. אחרי יריות מספר ממלטנו בתל-רימון הם נסוגו. הגדר החיצונית נגמרה לגמרי היום.

הטמכה הועבר ממקומו הקודם בבית ערבי פתוח לצריף שהוקם זה עתה. עכשיו אפשר לפנות לבשל בתנאים בנושאים למחצה.

28/7

יש פעילות מוגברת בועדות. ועדת ההצעות מעבדה את הצעותיה למוסדות הקבוץ. ועדת הבטחון ערכה ישיבה פומבית שדנה על שגיאות שעשינו באזעקה האחרונה. הוחל בחפירות תעלות קשר.

31/7 שבת

יום עבודה. העבודה דוחקת מאד, באופן מיוחד בתעלות הקשר הוחלט לרכש א טרקטור 9. יוחנן ממשיך בקניית כלים לפלחה. נשלח נהג להכשרה לכפר גלעדי ונבר לגל-ער.

1/8

נשמעו התפוצצויות חזקות, אומרים אשתורים התקדמו ומתבצרים על גבעה שבין טממר הירדן לכינינו.

2/8

שוב נשמעו התפוצצויות. יש שמועות סותרות על המצב. יש שאומרים שהערבים בכלל לא התקדמו מאז נסיונם הלא מוצלח שלפני שבוע. הוחלט לעשות את כל המאמצים לשחרר אנשים לקצר את הדורה שבשדות סביבתנו.

5/8

כמו ביומים האחרונים עבדו טוב כ-10 חברים בדירה. בערב הצטרפו אליהם כל הכתורים שעבדו ביום בחפירות. יש הרגשה שהספקנו די יפה. אנשי קק"ל באו למקום כדי לברר אתנו את שאלת השטחים שעומדים לרשותנו.

6/8

ערבים התחילו לקצר על שטח שלפני גבעה 230 כשפתחו עליהם באש. הם ברחו והשאירו סוסיים ופרדות. קבלנו סוס אחד מאלה.

7/8

נבחרו מזכירות, ועד המשק, ועד הכלכלה, ועד עבודה וועד החברים.

8/8

חילים מתל-רומן ירו בטעות על חרינו שעבדו בקצירת דורה. לא נפגע איש.

13/8

ניהן דו"ח על בקורם של אנשי המוסדות. החורף נקבל את ארפות טובה לעבוד זמני. עבודה כהנחת קו מים ממעין טובה תתחיל השבוע, חודש לפני עונת הגשמים נקבל צריפים וחדר אוכל הגון.

16/8

הוחל בעבודה עם קומפרסור. הקומפרסור עובד בחפירת תעלות הקשר בכל שעות היום (כ-15 שעות) והחברים עובדים במשמרות.

19/8

הוחל עם הנחת קפון המים מטובה. העבודה היא די קשה. צריכים לסחוב צנורות כבדים מרחק של קילומטר.

21/8 שבת

יום עבודה רגיל. באספה בערב החובשת רשה מהחברים להקפיד בשטוש בכדורים נגד קדחת. היו לנו 2 מקרים של קדחת מה.

24/8

למעשה כל הבחורים עובדים עכשיו עם הקומפרסורים. הרבה יותר דורה כבר לא נקצר.

27/8

הגיעו 2 סדרות ועגלה שקנינו במחיר של 200 ל"י.

31/8

אחד משני הקומפרסורים התקלקל. שוב עובדים בהנחת קו מים וכמו כן בדורה.

1/9

נבחרו ועד קשר, ועד תרבות, וועד שכון.

6/9

האוסו התקלקל ולא קבלנו מים היום.

7/9

הסורים תפסו את הגבעה 223 שבשטח ההפקר. הם עכשיו רק כ-1 1/2 ק"מ מהמחנה שלנו.

14/9

הופיע ענף חדש בסדר העבודה : פלחה.

17/9

צריכים לישון טוב כבונקרים, הושכית שיש סכנה של הפרת הפוגה.

18/9

בבוקר נשמעו מכונות יריה ואש תותחים. אחה"צ טוב שרר שקט.

19/9

נשמעו התפוצצויות מועטות, כנראה ההפוגה לא הופרה באופן רציני.

22/9

נתקבל סוף סוף חומר נפץ לעבודה בבצורים.

24/9

המתיחות גברה במסך כל היום, הגיעו 2 חובשים, מקומנו יהיה בית חולים מאחורי הקו בקרב. בערב היה ברור שכוחותינו עומדים להתקיף כלילה, אך ב-2 הגיעה ידיעה שהעניין נדחה.

שבת 25/9

בלינו את הלילה בתעלות. הצבא התקיף את הגבעה 223, אחרי שהסורים פנו עורף לדר'שת או"ם לפנות את המסלם הזה שתפסו בנגור לצו ההפוגה. ההתקפה נהדסה.

26/9

הסורים תקנו את הגדר ב-223 ושרפו את כל השיחים ועשבים מסביב למסלם.

28/9

קו המים נגמר ובערב זרמו המים הראשוניים לסנק דרך הצנורות.

3/10

ערב ראש השנה. הקומפרסור עבד רק עד 3. רוב החברים מחדרה לא יכולים לבוא הנה כמו שרצו בגלל כמה מקרים של מחלה שם, ובגלל מצב העבודה. האכזבה כאן די גדולה. בערב אחרי ארוחה מצוינת היה מצב-הרוח מרומט, - אמנם לא אנאמא התקיפה מסיבה, אבל המקהלה הופיעה וחברים שרו ורקדו עד מאוחר כלילה.

(ריקי)

מספוא

בעצם לעת עתה אין כל כך הרבה עבודה יותר בענף זה. אחרי שסימנו את תקופת החורף. קצרנו 2 1/2 קצירים של תלתן והיבול היה די טוב לפי גדול בעלי. גם באפונה הצלחנו מאד. כמובן שהשרה היה זרוע לפי תכנית של רפת יותר גדולה. ובכך הצטרכנו לצמצם בתוכניתנו ואש עמד הירק על השדה והצטרכנו להשאיר את כל השאר לזריעה בערך 50%. דשנו כבר את השעורה שהיא לא הצליחה כל כך, הפול

הצליח יפה מאד. התלתן יעמוד בערך לחודשים, את האסונה וסופה צריכים לערום ולהכין לדייש.

בנוגע לדריעת קיץ ד"א המניות דמירס, לא עבדנו את השטחים מספיק בסתיו שקבר ובכך רואים עכשיו תוצאות הלכות. יתר התכנית לא התבטחה בגלל חוסר שטחים ונצטרך להשתמש בחציר.

(צבי ב')

המתרחש ברפת

היום עומדות ברפת 4 פרות חולבות ושתיים קשרה עגלות עד גיל שנה ורבע. על יד הרפת אנו מקימים עכשיו דיר עגלות מעץ ופה כדי שנוכל להוציא את העגלות מהרפת איפה שהן עששיו. עם יציאתן של העגלות מהרפת לדיר יהיה מקום ברפת לעשר חולבות ולזה נגיע עד סוף השנה על ידי קניית מכרות בהריון או פרות לפני ההמלטה השנייה.

את מספר העגלות נגדיל גם עד עשרים וכך בזמן שנעבור לרפת במקומנו הקבוע העמודנה שם בערך 15 פרות חולבות.

חציר טוב הגיע כבר אלינו, אבל להכנת פרות לפני ההמלטה וגיבול בעגלות נצטרך לקנות כמות לא קטנה של חציר אסמסת או מלתן. כמות מספקת של המניות נצא מגיעה כל יום.

כל העגלות חוטנו נגד מלריה לחוץ מאחת, כולן הגיבו. העגלות הסתפחות די יפה אבל עד שהם יעברו לציר זה בלתי אפשרי לשמור על כל אחת היות ועכשיו הן כולן מגיל חודשים עד שנה ורבע מזהזקות יחד, בין הפרות. שמים בהריון בחודש הששי וחמישי, ושתיים הוזרעו לפני חודש וחצי ומחכים לבסיקת הרופא. שתי העגלות המבוגרות ביותר יוזרעו בעוד חודשים בערך, בינתיים אנו משתמשים בסר של טחנים (נצחו) ובינתיים אנו מספלים בקניית עגל. עד אז יש אפשרות שנשתמש בסדרעה מלאכותית מחזרע של "דנדי" בקבוץ דפנה.

(משה)

טפול אנסי-מלרי

כפי שידוע לכולנו, האיזור שאנחנו נמצאים בו הוא איזור קדחתני מאד. וגם בשנה שעברה, התאמצנו מאד בריסוסים וכל מיני סיפולים, בעזרת הצבא. השנה, רוב העבודה, אנחנו צריכים לכצע בעצמנו. כמובן שהחומר הגולמי נמון על ידי משרד הבריאות בסבריה, והם גם שולחים כל שבוע אפס אלינו, שהוא אחראי על הטפול האנסי-מלרי באיזור.

יחד עם כל הטפול נצטרך להמשיך לקחת כדורי פלודריין-2 בשבוע. יש להצטער שהחברים עוד לא זהירים מספיק ועוד ממשיכים ללכת כלי בגדי מגן בערב, כמובן שזה חשוב מאד.

אולי בעלון הבא אצטרך לכתוב יותר על עצם המלריה, אבל ידוע לנו שהיו לנו עד עכשיו 16 מקרים של קדחת מאז עלייתנו למנסורה, וזה לפי דעתי אהוז די גבוה בשביל מסק צעיר. יש עוד כמה חברים שהם עוד לא משתמשים בכילות שהם קיבלו וכמאמר הקצר הזה אבקש עוד פעם את כל החברים להזהר, רק בעזרתכם נוכל לפעול בסדר ורק אז שנראה שהסכנה של מלריה לא כל כך קשה, נוכל להעביר את הילדים ואת כל יתר החברים אלינו למנסורה. למזלנו הצלחנו ליבש ביצה אחת

ועוד לא מצאנו יתושי קדחה כאן בסכיבה. גם הדבורים השנה לא מופיעים
במספרים כל כך גדולים ובדרך כלל אני מאושר להגיד שמצב הסניטרי השתפר
בהרבה. כמובן שיש עוד די הרבה עבודה על שהמצב ב1000 אחוז בסדר.

(צבי כ)